Lausunto

2.6.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Liikennejaosto

Viite: Vuoden 2022 toinen lisätalousarvio (HE 81/2022 vp)

Vuoden 2022 toinen lisätalousarvioesitys

Hallitus esittää vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle yhteensä noin 142,7 milj. euron lisämäärärahaa. Tästä noin puolet eli 68,2 milj. euroa kohdentuu liikenteen ja viestinnän palveluihin ja 65,6 milj. euroa liikenneväyliin.

Yksittäinen suurin lisäys kohdentuu julkisen henkilöliikenteen ostoihin ja kehittämiseen (48,2 milj. euroa). Määrärahalla korvataan koronapandemiasta johtuvaa matkustajamäärien laskua sekä varsinkin polttoaineiden hinnan noususta aiheutuvaa linja-autoliikenteen kustannusten kasvua. Lisäys kohdentuu suurten ja keskisuurten kaupunkien liikenteen tukeen sekä alueellisen ja paikallisen liikenteen tukeen. Korona on vaikuttanut voimakkaasti liikenteen kysyntään, joka v. 2020-2021 väheni 30-40 % vuoteen 2019 verrattuna. Julkinen tuki on korvannut lipputulomenetyksiä vain osittain.

Perusväylänpidon momentilla, avustusmomentilla 31.10.31 sekä liikenteen ja viestinnän palveluissa on huomioitu hallituksen kehysriihen jälkeen päätetyt huoltovarmuutta ja vihreää siirtymää edistävät hankkeet (varautumisen ministeriryhmän päätökset). Perusväylänpitoon kohdentuu 40 milj. euron lisäys valtakunnallisen puuterminaaliverkoston edistämiseen ja energiapuun toimitusketjun kestävyyteen. Määrärahalla mahdollistetaan uusien terminaalien rakentaminen ja vanhojen laajentaminen. Myös yksityistieavustusten 10 milj. euron määräraha edistää huoltovarmuutta ja vihreää siirtymää; lisäys kohdistuu erityisesti metsäautotieverkoston parantamiseen.

Momentilla 31.20.51 Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin kokonaisuuteen liittyvä lisäys on yhteensä 15,5 milj. euroa. Summasta 9,5 milj. euroa kohdentuu täyssähköautojen hankintatukeen. Sähkö – ja kaasukäyttöisten pakettiautojen tukeen on varattu 3 milj. euroa sekä sähkö- ja kaasukäyttöisten kuorma-autojen tukeen samoin 3 milj. euroa. Täyssähköautojen tuen kysyntä on alkuvuonna 2022 ollut hyvin korkea ja tuki on tilapäisesti loppunut kuluvalta vuodelta. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tuen saamisen epävarmuus voi johtaa häiriöihin täyssähköautojen markkinoilla. Tämän vuoksi tukipolitiikan tulisi olla johdonmukaista ja ennustettavaa.

Valtion liikenneverkon osalta ministeriö tuo esiin perusväylänpidon haastavan tilanteen. Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen ja osittain jo sitä ennen raaka-aineiden hinnat olivat voimakkaassa nousussa, mikä heijastuu teiden päällystysmääriin sekä kehittämishankkeiden kustannuksiin. Nykyisellä määrärahatasolla tänä vuonna päällystettävän tiestön pituus on jäämässä huomattavasti alhaisemmaksi kuin kuluvana vuonna, mikä aiheuttaa korjausvelan kasvua. Ainoa pidemmän päälle kestävä ratkaisu tilanteeseen on määrärahan lisääminen Liikenne 12-suunnitelman mukaiselle tasolle, jolla korjausvelkaa voidaan asteittain vähentää.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 4
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@gov.fi
kirjaamo.lvm@gov.fi

Lisätalousarvioesityksessä on huomioitu väyläverkon kehittämismomentilla 31.10.77 kahden Saimaan kanavaan liittyvän hankkeen käyttämättömien valtuuksien peruuttaminen. Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen –hankkeen 88,2 milj. euron valtuus ja kanavan vedenpinnan nosto –hankkeen 4,7 milj. euron käyttämättömät valtuudet poistetaan talousarviosta. Varautumisen ministeriryhmä ja liikenne- ja viestintäministeriö ovat todenneet, ettei hankkeiden edistämiselle ole edellytyksiä tämänhetkisessä tilanteessa.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@gov.fi
kirjaamo.lvm@gov.fi